

Raport de monitorizare

a dezinformării și manipulării de gen

10 – 16 iunie 2024

Iulia Cebotari,

Comunitatea WatchDog.md

Echipa de monitorizare:

Rodica Pîngari, Gabriela Revenco, Andrei Rusu

Introducere

În acest raport, dezinformarea de gen se referă la răspândirea de informații false sau înșelătoare despre identitatea de gen și sexualitate, precum și despre persoanele de diferite genuri și orientări sexuale, adesea cu intenția de a incita ostilitatea. Acest fenomen are implicații semnificative asupra atitudinilor societății și poate perpetua stereotipuri, discriminare și violență împotriva comunităților marginalizate. În mod particular, dezinformarea de gen contribuie la justificarea și normalizarea violenței împotriva femeilor, întărind atitudinile misogine și descurajând victimele să caute ajutor. Astfel, combaterea acestui tip de dezinformare este esențială pentru prevenirea violenței de gen și promovarea egalității de gen.

Așa cum am menționat în [Raportul de monitorizare a dezinformării și manipulării de gen](#), realizat pentru perioada 5 octombrie - 5 noiembrie 2023, Republica Moldova este semnatară a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, pe care a ratificat-o în 2021. Începând cu luna mai 2022, odată cu intrarea în vigoare a Convenției, instituțiile statului și-au asumat un angajament ferm de a promova libertățile fundamentale ale omului prin măsuri concrete, inclusiv prin recunoașterea violenței împotriva femeilor ca o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare.

Metodologie

Comunitatea Watchdog.MD monitorizează în mod constant 16 canale de Telegram și o pagină de Facebook pentru a cartografia dezinformarea la adresa valorilor democratice.

Timp de o lună (10 - 16 iunie 2024) au fost monitorizate mesajele manipulatorii și false ce vizează dimensiunea de gen.

Surse Telegram monitorizate în perioada 10 - 16 iunie (14):

- Bogdan Țirdea, Gabriel Călin, Igor Dodon, Ion Chicu, KP.MD, Luchianiu.com, Patriot, WTF Moldova, Гагаузская Республика, Гений Карпат, Ивановна, Мамалыга и Токана, Приднестровец, Смуглянка.

În perioada 10 - 16 iunie, am monitorizat și analizat **228 de postări** care se încadrează în categoria dezinformării de gen. Având în vedere că în săptămâna 10 - 16 iunie s-a desfășurat Festivalul Moldova Pride, cele mai multe tentative de dezinformare au vizat comunitatea LGBTQI+.

Conținutul monitorizat a fost grupat în două clustere generale:

1. Discriminare de gen ce vizează Republica Moldova (**210 postări**)
2. Discriminare care vizează alte state (**18 postări**)

Fiecărei postări i-a fost atribuit un narativ principal, reflectând mesajul autorului și indicatorii care definesc dezinformarea de gen.

Pe lângă narativele atribuite fiecărei postări, am identificat și caracteristici asociate, cum ar fi homofobie (**141** cazuri), discriminare (**23**), incitare la ură (**193**), respingere a diversității de gen (**11**), opoziție față de egalitatea de șanse (**90**), masculinizarea femeilor (**4**) și mesaje antifeministe (**12**).

Observații principale:

Printre canalele care au promovat și distribuit masiv mesaje denigratoare la adresa comunității LGBTQI+ se numără:

1. KP.MD promovează frecvent valori tradiționale și critici la adresa politicilor pro-LGBTQI+ și pro-egalitate de gen. Postările au un ton conservator, subliniind opoziția față de schimbările în rolurile de gen (**46 de postări**).
2. WTF Moldova distribuie mesaje care atacă comunitatea LGBTQI+, folosind “umorul” pentru a discredita și stigmatiza această comunitate (**44 de postări**).
3. Bogdan Țirdea - mesajele acestuia atacă frecvent comunitatea LGBTQI+ și promovează valori tradiționale (**43 de postări**).
4. Гагаузская Республика promovează narrative pro-ruse și critici la adresa influențelor occidentale, inclusiv politicile de egalitate de gen și drepturile LGBTQI+. Postările adesea subliniază valorile tradiționale de gen și critică schimbările sociale promovate de Occident (**21 de postări**).
5. Gabriel Călin promovează mesaje discriminatorii la adresa comunității LGBTQI+ prin conținut care stigmatizează diferite aspecte ale egalității de gen (**17 postări**).
6. Aceste canale distribuie, inclusiv, mesaje care contribuie la perpetuarea stereotipurilor negative și la crearea unui climat de neînțelegere și intoleranță față de problemele de gen și drepturile femeilor (KP.MD - 4; WTF Moldova - 17 postări; Bogdan Țirdea - 7; Gabriel Călin - 4).

Narative predominante:

➤ **Integrarea UE înseamnă propaganda LGBTQI+ (34 de postări)**

Postările care susțin acest narativ insinuează că apropierea de Uniunea Europeană implică acceptarea și promovarea forțată a valorilor LGBTQI+. [Postarea](#) de pe WTF Moldova, care îl arată pe Emilian Crețu deghizat în femeie, afirmă că aceasta este o consecință a votului pentru proeuropeni. [Bogdan Țirdea](#) sugerează că susținătorii UE sunt încurajați să participe la marșul LGBTQI+. De asemenea, Țirdea [distribuie](#) un deepfake cu Maia Sandu, implicând că drepturile LGBTQI+ sunt un preț pentru integrarea europeană.

➤ **Propaganda LGBTQI+, promovată forțat (76 de postări)**

Acest narativ sugerează că drepturile și valorile LGBTQI+ sunt impuse forțat societății moldovenești. [WTF Moldova](#) insinuează că organizarea [evenimentului](#) de informare organizat de Promo-LEX în Contextul Zilei Internaționale pentru combaterea discursului instigator la ură este motivată de propaganda LGBTQI+. [Gabriel Călin](#) critică marșurile LGBTQI+ și acțiunile de susținere, inclusiv critică prezența poliției, implicat lăsând loc să se înțeleagă că violența față de comunitate minoritară este binevenită. Iar postările de pe [canalul](#)

[Приднестровец](#) folosesc un limbaj derogatoriu pentru a descrie marșurile LGBTQI+ și finanțarea externă pentru acestea.

➤ ***Familia tradițională este distrusă (26 de postări)***

Narativele din această categorie promovează ideea că valorile familiei tradiționale sunt sub asediu din cauza promovării drepturilor LGBTQI+. [Igor Dodon](#) afirmă că minoritățile sexuale susținute din afară insultă valorile tradiționale moldovenești. WTF Moldova [scrie](#) despre un marș al familiei organizat de socialiști în opoziție cu marșul Pride.

➤ ***Occidentul ne impune valori străine (34 de postări)***

Acest narativ sugerează că valorile occidentale, inclusiv cele legate de drepturile LGBTQI+, sunt impuse Moldovei. [Postările](#) de pe WTF Moldova susțin că UE și [SUA](#) impun propaganda LGBTQI+ asupra Moldovei, afectând astfel valorile tradiționale. [Bogdan Țirdea](#) și alți politicieni promovează ideea că Moldova este forțată să adopte valori care sunt străine culturii sale.

➤ ***Valorile occidentale - pericol pentru copii (9 postări)***

Acest narativ exploatează “temerile” privind siguranța copiilor în contextul drepturilor LGBTQI+. [Igor Dodon](#) și alții sugerează că valorile occidentale, inclusiv drepturile LGBTQI+, reprezintă un pericol pentru copii și viitorul țării. De altfel, aceste mesaje de propagandă sunt preluate de la conservatorii internaționali, fapt care arată că Țirdea și susținătorii săi nu sunt complet imuni la influențele externe. [Postările](#) de pe WTF Moldova critică includerea copiilor în marșurile LGBTQI+ și folosesc un limbaj provocator pentru a sublinia pericolele percepute.

➤ ***LGBTQI+ - o comunitate periculoasă/desfrânată (41 de postări)***

Acest narativ portretizează comunitatea LGBTQI+ ca fiind deviantă și periculoasă. Postările de pe [WTF Moldova](#) denigrează participanții la [marșul Pride](#), insinuând comportamente [imorale](#) și deviante. [Canalul Приднестровец](#) utilizează un limbaj licențios și derogatoriu pentru a descrie marșurile și activitățile comunității LGBTQI+.

➤ ***Valorile creștine, în pericol (5 postări)***

Narativul sugerează că valorile LGBTQI+ sunt în conflict direct cu valorile creștine și că promovarea acestor drepturi amenință identitatea religioasă. [WTF Moldova](#) susține că promovarea valorilor LGBTQI+ este o amenințare pentru valorile creștine și ortodoxe. Postările de pe [Гагаузская Республика](#) afirmă că marșurile LGBTQI+ sunt o provocare deliberată la adresa valorilor creștine.

➤ ***Moldova Marioneta Occidentului (2 postări)***

Narativul subliniază ideea că Moldova este influențată sau controlată de puterile occidentale, prezentând țara ca fiind lipsită de suveranitate. [Țirdea](#) afirmă că Maia Sandu dorește să participe la Marșul Pride, dar nu îi este permis de curatorii occidentali din cauza alegerilor care urmează. Similar cu postarea lui Țirdea, [Гагаузская Республика](#) menționează dorința Maiei Sandu de a participa la Marșul Pride, dar implică faptul că este restricționată de puterile occidentale din cauza alegerilor care urmează.

➤ *Dezinformare de gen (32)*

Postările analizate perpetuează stereotipuri negative, promovează intoleranța și normalizează denigrarea femeilor. [KP.MD](#) a distribuit un sondaj în care întreabă dacă Oazu Nantoi este o „curvă politică” sau „prostituată politică”. Folosirea acestor termeni subliniază misoginia prin aplicarea unor termeni sexualizați într-un context politic. O altă postare de pe [Смуглянка](#) sugerează că Igor Grosu este foarte supărăcios și că acest comportament este legat de probleme hormonale cauzate de schimbarea genului.

Concluzii

În baza monitorizării realizate în perioada 10 - 16 iunie 2024, am constatat următoarele:

- Dezinformarea de gen este intensificată în perioadele de evenimente LGBTQI+, cum ar fi Festivalul Moldova Pride, pentru a manipula opinia publică și a incita ostilitatea.
- Canalele de comunicare, precum KP.MD, WTF Moldova, Bogdan Țîrdea și Гагаузская Республика, utilizează frecvent dezinformarea și/sau manipularea pentru a promova valori tradiționale și a critica politicile pro-LGBTQI+ și pro-egalitate de gen.
- Drepturile LGBTQI+ sunt prezentate ca o amenințare la adresa valorilor tradiționale și a siguranței copiilor, perpetuând stereotipuri negative și incitând la ură.
- Narativele predominante sugerează că integrarea în Uniunea Europeană implică acceptarea forțată a valorilor LGBTQI+, ceea ce ar submina valorile tradiționale și religioase ale Moldovei.

Dezinformarea de gen consolidează stereotipurile negative și subminează drepturile femeilor și a comunității LGBTQI+ prin teme precum propaganda forțată din partea comunității LGBTQI+, pericolele pentru copii și distrugerea familiei tradiționale. Canalele monitorizate denigrează minoritățile sexuale și le prezintă ca un pericol pentru valorile naționale.

Este necesară o monitorizare periodică pentru a identifica tendințele dezinformării de gen și a combate efectele negative asupra comunităților marginalizate. Îndemnăm instituțiile și organizațiile societății civile să continue eforturile de educare și conștientizare publică privind drepturile fundamentale și să implementeze măsurile prevăzute de Convenția Consiliului Europei.